

ЗАТВЕРДЖУЮ
заступник начальника
управління внутрішньої
політики, преси та інформації
Запорізької міської ради, голова
робочої групи

Тетяна МИХЄЄВА

ПРОТОКОЛ № 17

засідання робочої групи по створенню реєстру урбанонімів м.Запоріжжя

22.12.2022
10.00

департамент архітектури та
містобудування ЗМР

Присутні: Михеєва Т.В., Помаз А.О., Даркова С.В., Єрьоменко А.О., Бабенко Н.В., Колодій О.В., Мордовської М.М., Кравчук П.П., Руденок О.П., Семечеєвська Н.К., Стойчев В.М., Третьякова О.О.

Присутніх членів робочої групи – 12 осіб.

Порядок денний:

1. Розгляд пропозицій щодо перейменування урбанонімів, які надійшли від громадськості;
2. Розгляд пропозицій щодо перейменування назв урбанонімів, які були на голосуванні;
3. Різне.

Михеєва Т.В. - голова робочої групи відкрила засідання, оголосила порядок денний, запропонувала перейти до розгляду питань:

Хід засідання:

Перше питання порядку денного.

Розгляд пропозицій щодо перейменування урбанонімів, які надійшли від громадськості.

Доповідь Михеєвої Т.В. - голови робочої групи про пропозиції від громадськості по зверненням щодо перейменування урбанонімів на території міста.

Звернення від громадськості - мешканців вулиці Адмірала Макарова, керівництва 110 бригади ТРО ЗСУ та рідних Арсена Коваленка щодо перейменування вулиці Адмірала Макарова на честь загиблого Арсена Коваленка.

Арсен Дмитрович Коваленко народився у м.Запоріжжя 23 грудня 1989 року. Був дуже доброю та чуйною людиною та протягом всього свого короткого життя намагався допомагати своїм рідним, друзям і навіть чужим людям. Він підтримував у біді і завжди був поруч у хвилини радості.

З дитинства він відвідував спортивні секції. Серйозно займався важкою атлетикою. Виборював перші місця у підніманні штанги. Майже з 3-го класу займався гандболом у клубі ZTR, їздив на змагання по Україні, був крайнім гравцем команди.

У старшому віці брав участь у чемпіонаті Європи з богатирських ігор, який проходив у м.Мелітополь та здобув 3 місце. Приймав участь у змаганнях у Запоріжжі «Лава на лаву». Отримав багато нагород.

В лютому 2022 року, коли почалася повномасштабна війна з РФ він звільнився з роботи у Польщі та 26 лютого повернувся до рідного Запоріжжя - захищати Україну. До цього він ніколи на служив в армії.

Арсен служив у 115-ому батальоні 110 окремої бригади ТРО ЗСУ. З березня по серпень разом з побратимами тримав оборону під Гуляйполем, брав участь у звільненні с.Малинівка. Був відважним, хоробрим, гідно виконував накази командира. У березні 2022 року він не побоявся застуди та труднощів і пірнав у озеро аби прикріпити гак до БТР, щоб витяги його з озера, за що буде нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

21 серпня 2022 року Арсен героїчно загинув під час ворожих обстрілів, захищаючи свою родину та рідну Україну –

Вирішили: після обговорення одноголосно вирішено винести пропозицію на розгляд громадськості для голосування щодо перейменування вулиці Адмірала Макарова на вулицю Арсена Коваленка.

Друге питання порядку денного.

Повторний розгляд результатів голосування щодо перейменування назв урбанонімів та прийняття рішення щодо передачі результатів на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки:

2.1. Провулок Анадирський – Анадир місто-порт на крайньому північному сході Росії, адміністративний центр Чукотського автономного округу. Розташоване на узбережжі Анадирської затоки Берингового моря.

Пропозицій: пров.Сучасний, пров.Степовий, пров.Канцерівський, Абрагама Копа, Кирилівський.

робочою групою підтримано перейменування на провулок **Канцерівський** – за назвою найбільшої місцевої балки. За легендою, названа на честь козака Канцюри або Канцири, що мав в цій місцевості зимівник;

громадськістю підтримано перейменування на провулок **Абрагама Копа** – відомий меноніт-промисловець, організував завод в м.Олександрівську по виробництву землеробних механізмів, млинових машин та наftovих двигунів – голосувало 43 громадян, за – 10 голосів, що складає 23,3%;

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки двох пропозицій перейменування провулку Анадирського на провулок **Канцерівський** або провулок **Абрагама Копа**.

2.2. Вулиця Анапська - Анапа місто, центр Анапського міського округу Краснодарського краю Росії. Один з осередків кубанських козаків, що походять від переселенців з України.

Пропозицій: вул.Краєзнавча, вул.Карпатська, вул.Меморіальна, вул.Протестанська, вул.Андрія Покровського.

робочою групою підтримано перейменування на вулицю **Протестанську** - від віри менонітів, які проживали на цій території;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Карпатську** - Українські Карпати - частина гірської системи Східних Карпат на заході Україні. Вони поділяються на Зовнішні Східні Карпати та Внутрішні Східні

Карпати. Їхня довжина від верхів'їв Сяну до витоків Сучави становить 280 км, ширина понад 110 км. Займають територію Закарпатської, Львівської, Івано-Франківської та Чернівецької областей. Загальна площа гірської системи понад 24 тис.км². Гірські хребти, розділені поздовжніми улоговинами та розмежовані глибокими поперечними долинами простягаються, переважно, з північного заходу на південний схід –

голосувало 43 громадян, за – 18 голосів, що складає 41,9%.

Вирішили: після обговорення робочою групою (1 утримався) підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки перейменування вулиці Анапська на вулицю **Карпатську**.

2.3. Провулок Вологодський - Вологодська область суб'єкт Російської Федерації, утворена 23 вересня 1937. Розташована на північному заході Європейської частини Росії.

Пропозиції: пров.Звичайний, пров.Крановий, пров.Тепловозоремонтний, пров.Василя Телегіна.

робочою групою підтримано перейменування на провулок **Василя Телегіна** - заслуженого тренера СРСР з легкої атлетики (СТ «Авангард»);

громадськістю підтримано перейменування на провулок **Крановий** - поряд розташований ПАТ «Запорізький завод важкого кранобудування» –

голосувало 41 громадян, за – 13 голосів, що складає 31,7%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки перейменування провулку Вологодського на провулок **Крановий**.

2.4. Вулиця Мінська - Мінськ столиця Білорусі, адміністративний центр Мінської області і Мінського району, проте не входить до їх складу. Розташований на річці Свіслоч при впаданні в неї річки Неміга, за 70 км на північний захід від географічного центру Білорусі. Місто є політичним, економічним, соціальним, культурним і науковим центром Білорусі. Належить до числа найстарших міст Європи.

Пропозиції: вул.Польська (вже є), вул.Петра Черницького, вул.Амо Бархударова, вул.Інженера Купера, вул.Гідроенергетична, вул.Гідроенергетиків.

робочою групою підтримано перейменування на вулицю **Інженера Купера** - американський гідроенергетик, консультант Дніпробуду;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Гідроенергетичну** - на вулиці розташований Запорізький гідроенергетичний коледж –

голосувало 43 громадян, за – 14 голосів, що складає 32,6%.

Вирішили: після обговорення робочою групою (1 утримався) підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки двох пропозицій перейменування вулиці Мінська на вулицю **Інженера Купера** або вулицю **Гідроенергетичну**.

2.5. Провулок Ненецький - Ненецький автономний округ - суб'єкт Російської Федерації (у складі Архангельської області), входить до складу Північно-Західного федерального округу. Адміністративний центр місто Нар'ян-Мар.

Пропозиції: пров.Норвеський, пров.Волошковий, пров.Геодезичний.

робочою групою підтримано перейменування вказаного провулку на провулок **Волошковий**. Волошка - трав'яниста рослина (квітка) роду волошка родини айстрових;

громадськістю підтримано перейменування на провулок **Норвеський** - офіційна назва Королівство Норвегія, Норвегія. Назва країни походить від слів «нордр» - північ і «вег» - шлях, тобто «Північний шлях». Спочатку назва відносилась лише до морського шляху вздовж берега, по якому нормани виходили до північних морів. Пізніше назва поширилась на узбережжя, а потім і на державу норманів на цьому узбережжі –

голосувало 42 громадян, за – 19 голосів, що складає 45,2%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки двох пропозицій перейменування провулку Ненецький на провулок **Норвеський** або провулок **Волошковий**.

2.6. Провулок Ржевський - Ржев місто в Російській Федерації, адміністративний центр Ржевського району Тверської області, порт на Волзі.

Пропозиції: пров.Рожевий, пров.Мистецький, пров.Героїчний, пров.Вовчий.

робочою групою підтримано перейменування на провулок **Мистецький** - від слова Мистецтво - галузь людської культури, в якій за допомогою знаків через конкретні образи світу виражаються його узагальнені сенси;

громадськістю підтримано перейменування на провулок **Вовчий** - поблизу розташована балка з історичною назвою Вовча Це були вовчі місця, одинокими і зграями вовки розгулювали по рівчаках і терниковій гущавині. Рівчаки були забиті вовчою травою, по узгір'ях росли вовчий перець і вовча ягода, зсуви ґрунту відкривали вовчий корінь і обривали вовчий лаврик – довкола все було вовче. Балка Вовча - ботанічний заказник місцевого значення. Об'єкт розташований на території Запорізького району Запорізької області, село Біленьке. Площа - 1,5 га, статус отриманий у 1980 році. –

голосувало 43 громадян, за – 17 голосів, що складає 39,5%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки перейменування провулку Ржевський на провулок **Вовчий**.

2.7. Вулиця Сибірська - Сибір великий історико-географічний регіон Євразії, що простягається від Північного Льодовитого океану на півночі до горбкуватих степів Казахстану, Монголії та лісів КНР на півдні, і від Уралу на заході до гірських хребтів тихоокеанського вододілу на сході. Південна межа Сибіру покривається з південної межею Росії з Казахстаном і Монголією. Сибір обіймає Якутію, Тиву, Бурятію, Алтайський і Красноярський краї, Республіку Алтай, Хакасію, Тюменську, Курганську, Омську, Новосибірську, Томську, Кемеровську, Іркутську області й Забайкальський край.

Пропозиції: вул.Тиверська, вул.Галицька (вже є), вул.Карпатська (вже є), вул.Гданська.

робочою групою підтримано перейменування на вулицю **Гданську** – місто Гданськ культурний, науковий та господарчий центр, а також потужний

транспортний вузол Північної Польщі. Місто є великим портом на Балтійському морі, центр промисловості, зокрема нафтохімічної і машинобудування (розвинені суднобудування і судноремонт);

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Галицьку** - Галичина історико-географічний край на Північ від Карпат у басейні річок Дністер (верхня і середня течії), Західний Буг (верхня течія), і Сян (верхня течія) – голосувало 42 громадян, за – 19 голосів, що складає 45,2%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки перейменування вулиці Сибірська на вулицю **Гданську**, в зв'язку з тим, що назва Галицька вже застосована.

2.8. Провулок Ставропольський - Ставрополь місто краївого підпорядкування на півдні Росії, адміністративний центр Ставропольського краю (у 1918 році столиця Ставропольської Радянської Республіки).

Пропозицій: пров.Успішний, пров.Мукачевський, пров.Скатний, пров.Кромлеський, пров.Мстислава Великого.

робочою групою підтримано перейменування вказаного провулку на провулок **Мукачевський** - Мукачево (до 2017 року Мукачеве) місто в Закарпатській області України. Один із центрів Ужгородсько-Мукачівської агломерації, важливий промисловий та культурний центр. Розташований на річці Латориця;

громадськістю підтримано перейменування на провулок **Успішний** – успіх це позитивний наслідок роботи та справи, факт вищого досягнення поставленої мети, змагання, життя тощо; значні досягнення, вдача, талан. Здобутий успіх є великим збудником нової енергії, могутнім стимулятором творчих пошуків і злетів – голосувало 43 громадян, за – 14 голосів, що складає 32,6%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки перейменування провулку Ставропольський на провулок **Успішний**, в зв'язку з тим, що назва Мукачевський вже застосована.

2.9. Вулиця Іскри - «Искра» (укр. «Іскра») газета марксистського спрямування, центральний друкований орган Російської соціал-демократичної робітничої партії (РСДРП). Виходила в 1900 - 1905 роках.

Пропозицій: вул.Джерельна, вул.Броварська (вже є), вул.Гончарна, вул.Менно Сімонса.

робочою групою підтримано перейменування на вулицю **Джерельну** - джерело - природний вихід підземних вод на денну поверхню або під водою (підводне джерело). Джерела утворюються на дні ярів, балок, на схилах горбів, крутих берегів річок. Також - криниця. В Україні природні водні джерела найбільше поширені в Карпатах. Використовувані людьми джерела для зручності набирання води часто обладнують дерев'яними, кам'яними, металевими зливами, вкопують ємності. Над деякими джерелами зводять каплиці, а деякі оточені особливою шанoboю, їх називають святыми джерелами;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Гончарну** - гончár - майстер, який виготовляє вироби з глини. Одне з найдавніших (від доби неоліту) ремесел народів світу.

голосувало 43 громадян, за – 16 голосів, що складає 37,2%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки двох пропозицій перейменування вулиці Іскри на вулицю **Джерельну** або вулицю **Гончарну**.

2.10. Вулиця Броненосця «Потьомкін» - Князь Потьомкін-Таврійський - панцерник Чорноморського флоту Російської імперії. Названий на честь Григорія Потьомкіна. Відомий тим, що на ньому 1905 року відбулося перше в історії Російського флоту збройне повстання моряків.

Пропозиції: вул.Колискова, вул.Веселкова, вул.Української діаспори, вул.Просвіти, вул.Григорія Вакуленчука.

робочою групою підтримано перейменування на вулицю **Української діаспори** – Українська діасpora - збірне визначення української національної спільноти поза межами українських земель, яка почуває духовний зв'язок з Україною. Найдавнішою, або найпершою, українською діаспорою є малознані в Україні бачванські руснаки, або русини-українці Бачки та Срему. Їх 20-тисячна громада нині живе головним чином у Бачці, Срімі (Сремі) й Славонії - регіонах сучасних Сербії та Хорватії. Це нащадки переселенців із північно-східної Пряшівщини і Закарпаття, які в середині XVIII ст., гнані зліднями та безземеллям, переселилися на Балкани. Найбільші країни західної діаспори: Угорщина, Австрія, Америка та Канада. Багато українців добилися успіху за кордоном;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Просвіти** - просвіта - поширення знань (як процес, так і відповідна діяльність). Термін був поширений у XIX ст. та на початку XX ст. (на початку серед українофілів Галичини), нині вважається застарілим; правильнішим терміном є «освіта». В результаті демократичної революції 1905 – 1907 рр. в місті Олександровськ відкривають українські товариства «Просвіта», що активізують розвиток української культури та освіти в місті –

голосувало 28 громадян, за – 9 голосів, що складає 32,1%;

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки двох пропозицій перейменування вулиці Броненосця «Потьомкін» на вулицю **Української діаспори** або вулицю **Просвіти**.

2.11. Вулиця Зеленогірська - Зеленогорськ місто в Російській федерації, муніципальне утворення в складі Курортного району Санкт-Петербурга, кліматичний курорт на північному березі Фінської затоки Балтійського моря.

Пропозиції: вул.Райська, вул.Деснянська, вул.Козацької Старшини (вже є), вул.Володимира Ященка, вул.Ігоря Надєїна.

робочою групою підтримано перейменування на вулицю **Володимира Ященка** - Яценко Володимир Ілліч (12.01.1959, Запоріжжя, УРСР - 30.11.1999 там же) - радянський легкоатлет, стрибун у висоту, рекордсмен світу, чемпіон Європи. Останній чемпіон у стрибках у висоту стилем «перекидного стрибка» (235 см). Заслужений майстер спорту СРСР (1978). видатний запорізький спортсмен розпочинав свій шлях у спорті в легкоатлетичній секції СТ «Авангард»;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Деснянську** - Десна - річка в Україні. Ліва притока Дніпра – голосувало 28 громадян, за – 11 голосів, що складає 39,3%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки перейменування вулиці Зеленогірська на вулицю **Володимира Ященка**, в зв'язку з тим, що назва Деснянська вже застосована.

2.12. Вулиця Оксъка - Окá річка в Європейській частині Росії, найбільша з правих приток Волги.

Пропозиції: вул.Арфова, вул.Тернівська, вул.Естакадна.

робочою групою підтримано перейменування на вулицю **Тернівську** - терен колючий, або просто терен - вид рослин із родини розових. Харчова, медоносна, лікарська, фарбувальна, декоративна, фітомеліоративна рослина. Плоди терну вживають у їжу свіжими, особливо після проморожування, а також використовують як цінний продукт для різних способів переробки, для виробництва вин, варення, соків, сиропів, екстракту, лікерів, оцту, мармеладу, пастили, цукатів;

гromadсьkіstю pіdtrrimano pereymenuvannya na vuлицю **Eстакадну** - естакада - інженерна споруда для руху транспортних засобів та (або) пішоходів, поїздів, підняття однієї дороги над іншою у місці їх перетину, а також для створення дороги на певній висоті, яка не має з'їздів на іншу дорогу –

голосувало 28 громадян, за – 11 голосів, що складає 39,3%.

Вирішили: після обговорення робочою групою (1 утримався) підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки двох пропозицій перейменування вулиці Оксъка на вулицю **Тернівську** або вулицю **Естакадну**.

2.13. Вулиця Кронштадська - Кронштт (від нім. Krone - «корона» і Stadt - «місто») - місто-фортеця, порт на острові Котлін у Балтійському морі, що охороняє морські підступи до Санкт-Петербурга.

Пропозиції: вул.Флейтова, вул.Сарматська, вул.Острівна, вул.Карпатська (вже є).

робочою групою підтримано перейменування на вулицю **Сарматську**. Сармати - кочовий іраномовний народ. Сармати мешкали на межі нашої ери у Сарматії, що нині займає територію сучасної України та прилеглі до неї землі;

гromadсьkіstю pіdtrrimano pereymenuvannya na vuлицю **Карпатську** - kraiнсьki Карпати - частина гірської системи Східних Карпат на заході Україні. Вони поділяються на Зовнішні Східні Карпати та Внутрішні Східні Карпати. Їхня довжина від верхів'їв Сяну до витоків Сучави становить 280 км, ширина понад 110 км. –

голосувало 28 громадян, за – 10 голосів, що складає 35,7%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки перейменування вулиці Кронштадська на вулицю **Сарматську**, в зв'язку з тим, що назва Карпатська вже застосована.

2.14. Вулиця Адлерська.

Пропозиції: вул.Хорольська, вул.Анрі Жиффара, вул.Живописна (вже є), Джорджа Флойда.

робочою групою підтримано перейменування на вулицю **Анрі Жиффара**. Оскільки в цьому районі вже є вулиця, названа на честь великого українського інженера Ігоря Сікорського, пропонується продовжити традицію називати вулиці іменами видатних винахідників у сфері польотів. Один з них - Анрі Жиффар (1825 - 1882 рр.) видатний французький винахідник, сконструював у 1852 р. перший в світі дирижабль з паровим двигуном;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Хорольську** - ріка Хорол бере початок з джерел на північ від села Червона Слобода. Тече Придніпровською низовиною територією Роменського району Сумської області, Кременчуцького, Миргородського, Лубенського районів Полтавської області. Тече переважно на південний захід, далі - на південний схід. Впадає до Псла на північній околиці села Попівки. У долині річки виявлено поселення бронзової доби, а також ранньослов'янські поселення та могильник черняхівської культури. В 1185 р. на берегах річки відбулася битва між руським та половецьким військами. Краєвиди Хоролу здавна притягували митців –

голосувало 70 громадян, за – 15 голосів, що складає 21,4%.

Вирішили: після обговорення робочою групою (1 утримався) підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки двох пропозицій перейменування вулиці Адлерська на вулицю **Анрі Жиффара** або вулицю **Хорольську**.

2.15. Вулиця Астраханська.

Пропозиції: вул.Чорнобильська, вул.Героїв Чорнобиля, вул.Івана Нечуй-Левицького.

робочою групою підтримано перейменування на вулицю **Івана Нечуй-Левицького**. Іван Нечуй-Левицький (справжнє прізвище - Левицький, 13 (25) листопада 1838, Стеблів, Богуславський повіт, Київська губернія, Російська імперія - 2 квітня 1918, Київ, Київська губернія, УНР) - український письменник, етнограф, фольклорист, педагог;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Героїв Чорнобиля**. Чорнобиль - місто на півночі України, на Київському Поліссі. Лежить на правому березі річки Прип'ять. Чорнобильська катастрофа - екологічна катастрофа вважається найбільшою за всю історію ядерної енергетики, як за кількістю загиблих і потерпілих від її наслідків людей, так і за економічним збитком –

голосувало 69 громадян, за – 19 голосів, що складає 27,5%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки двох пропозицій перейменування вулиці Астраханська на вулицю **Івана Нечуй-Левицького** або вулицю **Героїв Чорнобиля**.

Третє питання порядку денного.

Різне.

Наступне засідання заплановано на березень 2023 року. У порядку денному:

- розгляд звернень громадян;
- розгляд пропозицій щодо перейменування назв урбанонімів, які були на доопрацюванні;
- розгляд пропозицій щодо перейменування назв урбанонімів, які були на голосуванні;
- різне.

Протокол вела
секретар робочої групи

Алла ПОМАЗ